עד כמה פרק רביעי בכורות כז.

מסורת הש"ס

א) ר"ה סכר וכ"ג ל"ה, ב) תוספתא דדמאי, ג) [עיי' תרומות פ"ב דין ל"ו מהלכות תרומות שמי טפחות ופיטיטין]. ד) [ביה"ט ע. ע"ש], ה) נדה לב.), ו) [נהרס תולין קר. ד"ה חלה ומי וכן בסרפ"ם פ' כל הכשר מי' ד' נרסו אמר רבינא אלמה וכו' מיהו כשאלתות פ' אמור אותה הלקן], ז) בכולן יש כאן עוכה הגאה ומפרש וכו' מכריע הס"ד ומה"ד עוכה הגאה דכר מועט הגיה הס"ד ומה"ד אלה היה כאן כו' כאכן המפריש הס"ד ומה"ד ה"ג ומגא מ"מ וכו' וה"ק הס"ד הס"ד ומה"ד מ"מ לא אמר כו' כבורות הס"ד ומה"ד אמר לך ל"ק, ח) [ר"ה יח.], ט) לה כאן הד"ל ל"ק, י) [רש"ש מהר"ן], כ) [ע' אמור פי' קמן], ל) בכ"ל אומה כאן כל הל"ל דאעיל ד"ה כאן קנון, מ) ל"ק, נ) חלה ל"ק, ס) רש"ל, ע) ומכיל לה ל"ק, פ) ל"ל דמשמע הא מרומה מ"ל דשמעאל מדמעת ואינה עולה כי' ל"ק ע"ש מתוס' ד"ה ומרומה אינה מדמעת, צ) ל"ל יגני ל"ק, ק) ל"ק, ר) ל"ל פירנון ומסכנדת, ש) [ל"ק לד. וע"ש תוד"ה אלמלה], ת) אלין ישראל ומאי עומאה עליה ל"ק, א) אין ל"ק.

הגהות הב"ח

(א) נמ' למיטעי טהון סבר מיתתת קדושיהו: (ב) רש"י ד"ה ה"ג וכו' מ"ק האי כטולן: (ג) ד"ה מיתתת וכו' אמי אמו אלא נמי הוא דסיע:

לעזי רש"י

פורנרו"ן. שפור תתיה.

שיטה מקובצת

א) ישראל. עיין בתוס' לקמן (דף נג ע"ב): ב) אסור יש בקצת ספרים כתוב: כאן א) רשב"א אומר אף בכתנות כהונה כן כיצד ישראל שהפריש ר' זוז לכתנות כהונה ומצאו ישראל אחר ואמר לו הילך אלא הנם לבן בתי כהן מרתר ראם כהן לכהן אסור תנא וכו' ורש"י ל"ג לה: ג) סבר מיתתת קדושיהו: ד) דתרומה ומכאן ואילך רמי תרא: ה) קצה לה חלה: ו) קמא ותנא דאמר בכולן: ז) למיטעי כהו אבי אמו אלא דהיינו: ח) לארץ מרבנן היא: ט) לאכול הכל זר: י) לארץ הס"ד ומה"ד הוה רמי תרי דחולין וחד תרומה לבטלה בריב והוה שקל חד נטל דחלתא ושביק תרתי ומכאן ואילך רמי חדא לגר תרתי לבטלה והוה שקיל חדא והדר להו תרי כדמעיקרא לבטלה אחרינא: יא) טומאה יצאה מגופו: יב) גדול הראיל והיא עצמה טמאה בנדה שהטומאה יצאה מגופה ל"א כי' והשאר נמחק: יג) הכי והדר מפריש חלה אחריתי ג"ל דאין קורא לה שם דלית לה תורת חלה: יד) מצות הס"ד ומה"ד לאפנויי לנקבוי הס"ד: טו) ובראבי ובלוקת מין: יז) אוכלין עלי ובתרוד ובכל מתנות כהונה כתיב: יח) ישמעאל דאסורה לזר: יט) מדמעת ורייך החם: כ) כהן כראסרין רבה ואבי מרבית: כא) תחרומה שייר מכרוי מעט כדי שיתקיים: כב) והולך הטבל וישייר כדי תרומה כאחרונה ויפרישנה: כג) אחר שטבל וטהר: כד) טובלין כדגים לתרומה: כה) דלא מבטל לה תיבת אכיל נמחק: כו) לישנא דשקלה לה ברייש מיטא דלא מרבר מיטא אלא גבי הניא דשדי ליה בתנורא ע"מ תיבות מוכיר לה שריפה נמחק: כז) מרעש הוא הגם: כח) דאיפסר לאיזדהרי מלינא: כט) חנינא דקא טומא שיבבתא וכו' דקאמרה: ל) הנם הנא אף: לא) נכנסה וכן פי' בערוך אבל: לב) נבי מרים מגדלא כו' דקא פחדא תנורא שהיתה כו' שקורין פורנין ומסכנדת: לג) ורובשנין דפרק כל: לד) תיבות ודהר מפרשא נמחק: לה) ולא דמי להנהו מקומות: לו) כאן היה רחוק מא"י: לז) לכהן קטן כיון דאין שומאה יוצא מגופו: לח) ללמוד הך דהכא: לט) אינה קבועה עוצה להפריש כו' כהן קטן ממקומות:

מ) וכ"ה בתוספתא דמעתי פ"ה ע"ש.

מקומות צריך לתלק בדברים כי ההיא דפסחים ברים מקום שנהגו (דף נח.), גבי הנהו דמפרשו [ב]מלחת מלרחת דאמרינן דלי רובא לאו אורח אכלי ניכלה זר כאנפייהו דלמא אתו לאפרושי מן הפטור על המיוב ובפ"ק דיומא (דף י.), גבי סוכת החג בחג מיבמת [ג][בעירוב] ובמזוזה ובמעבר דקאמר התם דמלאוכייתא קאמר דלי מדרבנן דלמא אתא לאפרושי מן הפטור על המיוב ובדמאי [ד] הלוקח מן עובד כוכבים למ"ד יש קנין חיינו חכמים ולא תשו לכך: **ואתי** לשינהג בהו מנהג דחולין. ובענין (זבחים דף כח.) למשחה ולגדולה כדרך שהמלכים אוכלין [ה] בלי ובחרבל ובכל מתנות כמיב למשחה אפילו בזרוע ובלחיים ובקיבה כדמשמע הכא ובגי תרומה לא מצינו שיצריך בשום אכילה בגדולה דשמא לא שייך גדולה אלא בכהן: **תרומת** חוצה לארץ בטלה ברוב. להתירה לכהן טמא קאמר דקאמר רבה מבטל לה ברוב [ו] (ואפילו) בימי טומאתו ולא כמו שפירש הקונטרס לאוכלה זר ולא בעיא אחד ומאה דבהדיא מוכח במתנות בפרק רבי ישמעאל (דף מז.) [ח] דאסורות לזר גבי חלת עובד כוכבים בארץ ותרומתו כחולה לארץ מודיענן אותו שהוא פטור אלמא נאכלת לזרים ותרומתו אינה מדמעת [ט] דלייך התם הא דישראל מדמעת משמע דאינה עולה לאכול לזרים אלא באחד ומאה: **רבה** מבטל לה ברוב כו'. רבה גרס שהיה כהן [י] דאמרינן רבה מדבית עלי קאמי אכל רבא לא היה כהן כדמוכח בפרק הזרוע (מולין דף קלג.) דא"ל רבא לשמעיה זבי לי מתנות מו': **אוכל** והולך ואח"כ מפריש. משמע דלא בעי מוקף מיהו הייתי יכול לפרש שבאחרונה לאחר שיפרש התרומה [כא] יאכל מכריע שיתקיים בו מוקף אכל בקונטרס פי' דאוכל והולך [כב] ושייר כדי תרומה ויפרישנה באחרונה: **הילכך** נדה קוצה לה חלה ואביל לה כהן קטן. ים קלת תימה אמאי מקט כהן קטן והלא אפילו גדול יכול לאוכלה אחר [כג] שטובל וטהר מקריע ולא משום טורת עגילה והלא גם בא"י טוכלין [כד] לתרומה וגם בבבל היו טובלים לתרומת חולה לארץ כדמשמע לעיל דלא [כה] אמיל לה רבה ברוב אלא בימי טומאתו ובריש בנות כותים (נדה דף לב.) שהטבילוה קודם לאמה לקוחה שמן של תרומה ונראה לר"י מתון כך דאין לאלה זו שיעור ולפי שדבר מועט הוא נותנה לכהן קטן והכי משמע לישנא [כו] דשקליה ברים מפא שהדבר מועט הוא ואע"ג דלא מזכיר לה אלא גבי שריפה מ"מ משמע דהכיא נמי דנותנה לקטן דבר מועט [כז] וגם אותה שנשרפה הוצרך להזכיר ברים מפא לפי שבה משליכה בתנור אבל תרומה שלהם שהיתה מן התבואה לא היתה ראויה כל כך לינתן לכהן קטן אפילו לא היה לה שיעור קטן היה מאכה וכן יין ושמן ועוד י"ל שהתרומה יש לה שיעור כגון תרומת מעשר: **בריש** מסא ושדי לה בתנורא. פי' בקונטרס דכמה דאפשר [כח] לאזהירי מליגע בה מאחר שקרא עליה שם מיזהרי וקשיא לפירושו דהא בנגיעה אמרו דלית בו בה ולגמרי שרי ליגע אלא נקט ריש מפא לפי שדרך להפך בו גחלים ועצים כמו שפי' בקונטרס מפא פורג"א בלע"ז ויכול להכניס יפה החלה בתנור בתוך האור וערלה דמפא היינו מרדא שרוחין בו את הפת כדמשמע בתענית (דף כה.), גבי דניאלו דר' חגינא [כט] דקאמר לה שיבנתה אייתי מפא דקא מרכא ריפתא וקאמרינן התם [ל] אף היא לגבית מרדא נכנסה [לא] אבל מתאדא יכול לגיות פורגי"ן כמו שפי' הקונטרס בפ"ק דמגילה (דף ד.) גבי [לב][מריס] מגדלא דרדקי שקליה למתאדא וקא מהדרא מנורא שהיתה מוחזת האור של מנור שקורין [לג] מכבדת את המנור ולפי שיש דברים שאין מתמיינין בחלה עד לאחר אפייה כגון סופגנין וזונשנין [לד] כפ' כל שעה (פסחים דף ל.), וכדאמר [לה] טמנה לשה ואפאה והפרים ממנה חלה נקט שקיל לה ברים מפא דכשבא לרהוחה שורפה ומשליכה בתוך ברשה המרא עצמה: **פסקינ**[לו] והדר מפרשא חלה אחריתי. משמע שלא החמירו להפרים חלה שניה אלא כשהיו לגיכה כל קטן ולא [לז] כהנהו מקומות דקתני במסכת חלה (פ"ד מ"מ) שלעולם מפרישין שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן [לח] קרוצין ומתחזיא חלה דידהו כחלת הארץ טמאה וטעונה שריפה דגזרו עליה שלא לאוכלה אפילו כהן טהור גמור ממתמ שהיא טמאה ולכך מפרישין לעולם של אור וחלה שניה שלא משתכח תורת חלה כדמפרש נמי הכא אכל כאן [מ] בנבל זוה רמוק מארץ ישראל ולא מתחזיא חלה דידהו כחלת [מא]הארץ טמאה ולא גזרו עליו שום איסור מחמת טומאה עצמה ולכך התירוה גם לכהן [מ] טמא כיון דלא יולאה עליו טמוא וגם התירו לבטל ברוב והשניה אוכל כהן גדול אפילו זר דלא מפליג הכא כלל דאע"ג דבחלה שניה דהתם תנן (נגס זה שם) ואקוריה לזרין ולזבות ולנדות ולטילדות [מב]ואין נלמוד [מג] דהא דהכא לאוסרה לזרים ולזבות שהיא בנבל רחוק מא"י וגם [מד] אינה טעונה להפרים אלא דליכא כהן ממקומות הקרובים הקבועים להפרים שתי חלות לעולם ויש פירושים שמוגה בהם דהך חלה אחריתי דהכא אין קורא עליה שם חלה דלית ליה תורת חלה ומסתברא דאינה מדמעת

עין משפט נר מצוה

ו א מיי' פי"ב מהלכות תרומות הלכה כ [ועיי' בכורי ר"ד סימן שלא שמתה על המחבים וכו' מייסנין]: ב מיי' פ"ה מהלכות בכורים הלכה יב: ז ג מיי' פי"ג מהלכות תרומות הלכה יח: ד [מיי' פ"ח מהלי' מעשר הלי' ה עוש"ע יד"ד סי' שלא סעיף ון]: ה ה מיי' פ"ו מהלכות תרומות הלכה ח: ם ו מיי' שם פי"ב הלי' ל עוש"ע יד"ד סימן שכב סעיף ה ותו"ס סימן תנז סעיף ג בהגה: י ז מיי' פ"ה מהלכות בכורים הלי' י עוש"ע שם:

מוסף רש"י

תרומת חוצה לארץ. דחולין ומיעה מן הטהרה, דקרי"ל בקדושין (לב:) כל מלוה המגיע בפירות הגלגלין בארץ אינו נוהג אלא בארץ [בריאה ב.]. והני מילי באכילה. כולה שמואל אמרה, ואפילו זר ונהה לא אפלי לה בנגיעה [נדה לב.].

רבינו גרשום

טוכת הנאה. שיכול ליהנה לכהן שיראה ולקבל בה דבר מרעש כדקאמר כיצד ישראל וכו': אם כהן לכהן. כלומר אם היה כהן אותו שנותן לו הסלע כדי לוכות בה [ב] הכהן אסור דנראה כמו לאותו כהן מוכרה באותו הסלע והוי כבהן המפריש בבית הגרנות: ותנא קמא דקאמר אין נותן להן תרומה ומעשר בשכרן ואם עשו כן חיללו מאי טעמא לא אמר במתנות נמי. להכי קאמר וח"ק משום דהאי דקאמר ובקשו חכמים לקונסו כו' הרי תנא אחריתי: אמר לך. דביון דלא מיתחלא שלעולם אין פדיון לתרומה להוציאה לחולין לא אתי למטעא בה דאע"ג דאמרינן הכא חיללו לא אתי כהן לזלזולי בהו למיכל בטומאה. אבל הני מתנות כיון דקדושת דמים ניתר דגפדרן אי אמינא חיללו אתי למטעא בהו ואתי למיהנא בהו מנהג זלזול דחולין ושמא יאכילו לכלבים והוי בזיון. אין בה משום כהן בר. דלא המירא ב"כ: יהיב ליה לשמעיה. כהן בשבורו ולא חייש לנראה כמפריש: מבטלה ברוב. אחד בשנים ולא צריך אחד כמאה כמו תרומת הארץ: ואביל ליה. אפילו ישראל ביומי טומאה כמו חולין. ורבה כהן הוה: ורב הונא נמי [ג]. וחדא דתרומה ושקיל חדא ואכיל [ושתי] לה ומיכן ואילך רמאי חדא דתרומה באותן תרי נטלי ושקיל חדא וכן היה עושה עד שכלה כל התרומה ומבטלה כו': ואח"כ מפריש. אפילו לבסוף: כהן שטומאה יוצא מגופו. כגון זב ובעל קרי: אבל בנגיעה לית לן בה. אפילו אותו שטומאה יוצא מגופו יכול ליגע בה: דהילכך נדה קוצה לה חלה. בתוצה יוצאה מגופה: ואכיל לה כהן קטן. שאין טומאה יוצאה מגופו. והך (דתרומה) [חלה] דתנינן הכא דאכיל כהן קטן כלומר שאסורה למי שהטומאה יוצאה עליו מגופו כולה בשל אור קחני דשתי חלות (דהיינו תרומות) והבינן בזמן הזה אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ואותה שהיא לכהן יש לה שיעור ושל כהן יש לה תרומה מן התורה וכהכי שדינן לה לאור דלא מצינא למיתבא לכהן לפי שחוצה לארץ בחזקת טמא וכבית הפרס דמיא ולהכי הבינן לה לאור וההיא דיהבינן לכהן כי'היכי דלא אתי שתשכח תורת חלה מישראל הבימסתבר דדך תרומה בתרומה של אור עסקינן דאיתרומה של כהן לכולא אצטרך ליה למיתבה לכהן קטן אפילו כהן טמא מצי אכיל לה דהכי נרסינן במסכת חלה בפרק האחרון בשתי נשים שעשו שני קבין. רבן גמליאל אומר שלש ארצות לחלה כו' ונטבל יום אוכלה. רבי יוסי אומר אינו צריך טבילה. לפ"ה: בריישא ממא. ראשית העיסה:

ל) נדה לד ע"ל כדי לסמוך מה לכהן אחר אפור דנרחה כמו דמוזכר לאותו הכהן באותו הסלע וכו'. כ) נדה לד ע"ל ורב הונא נמי היה עושה כן: דמי תרי נטלא דחולין וחזא וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com